

Huisartsencoöperatie Cohesie versterkt de samenhang

Ruimte voor goede zorg

De huisartsen moeten ruimte voor goede zorg ervaren, vindt coöperatie Cohesie. Maar ze moeten ook worden meegenomen in de ontwikkelingen die hun vak beïnvloeden. Dus heeft de organisatie veranderingen doorgevoerd die zorgen dat goede samenhang tussen deze twee doelstellingen wordt gerealiseerd.

Leo Kliphuis: 'We moeten waarborgen dat de coöperatie voor en van de huisartsen is.'

TEKST: FRANK VAN WIJCK

Het laatste wat een huisartsencoöperatie wil, is de dokters het gevoel geven dat die niet meer 'van ons' is. Bij Cohesie dreigde precies dat wel te gebeuren, bleek uit een inventarisatie onder de aangesloten huisartspraktijken. "De huisartsen misten de betrokkenheid en vonden dat de algemene ledenvergaderingen te veel waren voorgekookt", vertelt Sylvia Wessels. "Het was duidelijk dat een andere koers nodig was."

Die andere koers is ingezet langs drie lijnen van bestuurlijke wijzigingen: de terugkeer naar een tweehoofdige raad van bestuur, het verstevigen van de raad van afgevaardigden en het onderbrengen van de huisartsenposten in de coöperatie.

'Ik kan me voorstellen dat **de patiënt gaat betalen** voor het bezoek aan **de HAP**'

Waardevolle verbinding

Het bestuur van Cohesie bestaat nu uit Leo Kliphuis, die jarenlange ervaring heeft in bestuursfuncties, en Wessels. Zij heeft niet alleen de nodige bestuurlijke ervaring opgebouwd, maar is ook praktijkhoudend huisarts. "Ik sta nog steeds met mijn voeten in de klei", zegt ze. "Ik ken de collega's en de regio goed en ik weet tegen welke zaken zij in de praktijk en wij hier op het bureau aanlopen. Dat is een waardevolle verbinding."

Kliphuis vult aan: "In de paar maanden dat we nu samenwerken, merken we dat dat een goede combinatie is. Natuurlijk wordt van ons verwacht dat we beleid maken op de ontwikkelingen in de zorg en dat we onze leden ondersteunen in het meegaan daarin, maar we moeten ook dichtbij blijven en waarborgen dat de coöperatie voor en van hen is. Samen zijn we als bestuurders in staat om >>

Sylvia Wessels: 'Het aantal afgevaardigden is fors uitgebreid, zodat daarin nagenoeg alle hagro's vertegenwoordigd zijn'.

een realistisch beleid te maken waarin we die twee zaken goed met elkaar verbinden. Het is niet voor niets dat we onze beleidsnota de titel *Ruimte voor goede zorg* hebben gegeven, want ruimte is precies wat we onze leden willen bieden. Daarom hebben we een uitgebreide ondersteuningsagenda ontwikkeld met alle relevante aandachtspunten. Arbeidsmarkt, continuïteit, digitalisering en versterking van de contacten met het sociaal domein zijn daarin voorspelbare prioriteiten."

Korte lijnen na coronacrisis

Die ruimte dreigt te worden opgeslokt door de ontwikkelingen in de zorg. "Het vak van de huisarts is steeds complexer geworden", zegt Wessels. "Doordat de zorg zoveel mogelijk buiten de ziekenhuismuren moet plaatsvinden, wordt de huisarts met steeds complexere zorgvragen geconfronteerd. En aan de andere kant van het spectrum zijn er de patiënten bij wie de afweging moet worden gemaakt of hun vraag in de zorg of in het sociaal domein moet worden beantwoord. Het is onze taak de huisartsen te ondersteunen om daarin optimaal te kunnen handelen. Wat de koppeling met het sociaal domein betreft doen we dat bijvoorbeeld door gesprekken te voeren met wethouders. Deels ter kennismaking, maar deels ook voor

bewustwording: als je als gemeente iets wilt organiseren waarin de zorg een rol speelt, betrek ons dan aan de voorkant."

Kliphuis: "Dat betrekken aan de voorkant slaat natuurlijk op veel meer partijen dan alleen wethouders. De substitutie van zorg van tweede naar eerste lijn vraagt ook om goede afspraken met de ziekenhuizen bijvoorbeeld. En we moeten samen met onze stakeholders sturen op het feit dat er in deze regio (Noord-Limburg, red.) steeds meer arbeidsmigranten bijkomen, terwijl veel van onze huisartspraktijken nu al vol zitten. Er moet dus echt wel wat gebeuren om de continuïteit van de huisartsenzorg te waarborgen. Wat dat betreft kan ik wel zeggen dat de coronacrisis ons ook wat gebracht heeft, want die heeft gezorgd voor korte lijnen tussen alle relevante stakeholders. We hadden elkaar nodig. En die contacten willen we nu vasthouden. Daar zetten we ook stappen in. De voortzetting van het centrale telefoonnummer voor zorgcoördinatie is daarvan een voorbeeld."

Wederzijdse betrokkenheid

Het belang van de versterking van de raad van afgevaardigden moet niet worden onderschat, stelt Wessels. "De al genoemde inventarisatie onder de leden maakte

duidelijk dat zij onvoldoende betrokkenheid bij de coöperatie voelden", zegt ze. "Dus hebben we het aantal afgevaardigden fors uitgebreid, zodat daarin nu nagenoeg alle hagro's vertegenwoordigd zijn. Onze boodschap was heel nadrukkelijk: we willen dat die raad van afgevaardigden goed zijn functie kan vervullen om de achterban te vertegenwoordigen, te informeren en waar nodig input op te halen."

Dat is essentieel, meent Kliphuis. "Als dat contact er niet is, loop je als coöperatie het risico dat je beleidsbeslissingen neemt die een kant opgaan waarvan je leden helemaal niet blij worden. De terugkoppeling vanuit de raad naar de achterban in de hagro's is dus heel belangrijk, maar het gevraagd en ongevraagd advies vanuit de raad naar ons evenzeer. Ook hebben we een stevige medische adviescommissie neergezet. Die commissie en de raad kunnen elkaar over en weer opdrachten geven, beleidsmatig en inhoudelijk."

'Huisartsen opleiden tot spoedhuisarts'

Discussie over spoedzorg

Dan is er nog de derde bestuurlijke wijziging: het onderbrengen van de huisartsenposten in de coöperatie. Wessels legt uit: "De huisartsenpost was een stichting en stond dus formeel los van de coöperatie en van de huisartsen. Toch hadden de huisartsen het idee dat de

huisartsenpost van hen was. Dat hebben we nu geformaliseerd. Ook voor ons als coöperatie is dat belangrijk, want wij willen natuurlijk ook iets kunnen zeggen over de zorg in de ANW-uren. Het eigenaarschap van de huisartsenposten ligt nu bij de leden van de coöperatie." Maar daarmee zijn we er nog niet, zegt Kliphuis. "De discussie over de huisartsenposten reikt verder dan alleen Cohesie of de huisartsen in Noord-Limburg. Er is discussie over wat spoedzorg is, maar de patiënt stoort zich daar niet aan. Die vindt gewoon dat hij 24/7 terecht moet kunnen bij een huisarts en dat zal echt niet minder worden. Maar aan de andere kant zijn er de verwachtingen van de huisarts, die niet te zwaar belast wil worden in zijn werk. Die twee verwachtingen zullen we op de een of andere manier bij elkaar moeten brengen in één antwoord voor de toekomst. De huisarts moet zelf beslissen of hij diensten wil doen, maar ik denk dat de huisarts zich op zijn huisartspraktijk moet richten. De werkload overdag is al groot genoeg. Een mogelijke oplossing is dat we daarnaast een spoedhuisarts krijgen." Helemaal geen gekke gedachte, vindt ook Wessels. "Het zou mooi zijn als we een bepaalde groep huisartsen kunnen opleiden die juist graag die kant op willen. Net zoals doktersassistenten zijn opgeleid tot triagist." Kliphuis: "Maar ik kan me ook voorstellen dat de patiënt gaat betalen voor het bezoek aan de huisartsenpost. Het grootste deel van de vragen is geen spoed en bovendien is het veelal geen afrondende zorg, omdat de patiënt de volgende dag toch nog gewoon naar zijn eigen huisarts gaat. We moeten dit proces echt herontwerpen, want het is duidelijk dat het huidige model niet toekomstbestendig is." <<

TWEEHOOFDIGE RAAD VAN BESTUUR

Leo Kliphuis trad in februari aan als voorzitter raad van bestuur van coöperatie Cohesie. Hij heeft jarenlange ervaring als bestuurder en toezichthouder in de zorg. Zo was hij algemeen directeur bij coöperatie Huisartsen Utrecht Stad. Kliphuis is ook directeur van SAN centra voor medische diagnostiek en voorzitter van Wondplatform Nederland.

Sylvia Wessels is sinds zeventien jaar in maatschapsverband praktijkhoudend huisarts in Reuver en is sinds 2015 kaderhuisarts beleid en beheer. Van 2014 tot 2019 was ze lid van de raad van afgevaardigden van Cohesie, waarvan de laatste twee jaar als voorzitter. Tussen juni 2019 en eind mei 2020 vervulde ze de functie van medisch directeur ad interim bij Cohesie. Sinds 1 juni is ze er lid van de raad van bestuur.